

СТАНОВИЩЕ
ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“

в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки,
професионално направление 2.1. Филология,
по специалност „Английски език за медицински цели“
към Катедра „Западни и класически езици“,
Департамент по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, МУ – Варна,
обявен в „Държавен вестник“, бр. 50/ 02.06.2026 г.

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ: ДОЦ. АЛБЕНА НЕДКОВА ДОБРЕВА, Д. Ф.
Вътрешен член на научното жури, определено със Заповед № Р-109-278/ 30.07.2026 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна

Настоящото становище е изготвено в съответствие с изискванията към кандидатите, определени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, въз основа на документи, предоставени от Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна във връзка с конкурса.

1. Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата.

Представеният за становище хабилитационен труд е посветен на изключително актуален и значим проблем в съвременното висше образование – академичното преподаване на английски език, разгледан през призмата на спецификата на медицинските университетски структури.

- **Научни публикации.** Представени са 1 монография, 1 публикувана книга въз основа на дисертационен труд, 4 статии, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 16 нереферирани статии, 2 глави от колективни монографии, 10 публикации извън минималните изисквания. Илиана Дойкова взема участие в 41 национални и международни научни форума (с 35 статии, 1 постерно участие и 6 презентации).

Предоставените научни публикации се делят на 22 самостоятелни и 8 в съавторство (от които 5 като първи автор и 3 като втори).

- **Научни проекти.** Кандидатката е посочила участие в 3 научни проекта в периода 2018 – 2026 г.
- **Академични дидактически публикации.** Доц. Илиана Дойкова е представила 5 университетски учебника по специализиран английски език (от които два самостоятелни и три в съавторство, където е първи автор).
- **Цитирания.** Общият брой цитирания е 17 – от тях 2 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 4 в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 11 в нереферирани списания с научно рецензиране.

Заключение: Доц. Дойкова покрива напълно минималните изисквания за академична длъжност „професор“, като някои от тях ги изпълнява.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Доц. Дойкова притежава и солиден опит в педагогическата дейност. През 1994 г. тя поставя началото на академичната си кариера като асистент по английски език за специални цели в Колежа по туризъм към Икономическия университет във Варна. От 2008 г. преподава английски език за специални цели във Висшето училище по приложни науки в Хамбург, Германия, Техническият университет – Варна, академичен директор във Висшето училище по мениджмънт – Варна, Медицинския университет – Варна. През 2018 г. се хабилитира като доцент по специализиран английски език, поема ръководството на Катедрата по западни и класически езици, а от 2022 г. заема поста директор на Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт. От 2025 г. е и ръководител на Центъра по медицинска педагогика и комуникация. Успешно са разработени, апробирани и внедрени редица лекционни курсове за Докторантското училище и основните специалности в МУ – Варна за периода 2018–2026 г.

3. Основни научни и научноприложни приноси

МОНОГРАФИЯ

С оглед **хабилитационния труд** „Академично преподаване на английски език: език и педагогика във висшето медицинско образование“ могат да се открият следните научноприложни приноси:

- **Разработване на интердисциплинарен концептуален модел за АПА/ЕМІ в медицинското образование.** Обоснован е модел на академичното преподаване на английски език като интерактивна практика на пресечната точка между езикознанието, университетската педагогика и институционалните политики за интернационализация. Доказано е, че качеството на обучението зависи от стратегическото използване на езика като инструмент за организиране на знанието и управление на академичната среда.
- **Създаване и корпусно базиран анализ на специализиран корпус от устна академична реч.** Създаден е емпиричен корпус от 50 академични видеолекции (2020–2025 г.) в медицинските специалности, транскрибирани чрез HappyScribe и анализирани с WordSmith Tools (със съпоставка спрямо референтния корпус MICASE). Идентифицирани са реторичните, лексикално-граматичните и паралингвистичните специфики на лекциите на преподаватели по английски, за които езикът не е роден (*non-native speakers*) (L2) спрямо чуждестранни лектори (L1), като е изведен компенсаторният характер на структурираните L2 стратегии.
- **Изграждане на методическа рамка за организация на учебния процес (лекции и малки групи).** Разработени са практико-приложни модели за организация на академичната лекция (структуриране на въведение, преходи, изложение и заключение), както и за интерактивни форми в малки групи (проблемно базирано, казусно базирано и симулационно обучение). Изведени са спецификите на езика при формулиране на задачи, провеждане на дискусии и управление на многоезична и мултикултурна студентска аудитория (на базата на опита с близо 1900 чуждестранни студенти от 52 държави в МУ – Варна).

- **Систематизиране на инструментариум за оценяване и обратна връзка.** Предложени са стратегии за разделяне на предметните от езиковите критерии чрез оценъчни рубрики, както и конкретни модели за обратна връзка (сандвич, ALBA, SMART, Ask–Tell–Ask). Разработена е примерна скала за оценяване на академични презентации и алтернативни форми на сумативно измерване.
- **Създаване на приложни инструменти за професионално развитие на преподавателите.** Разработени са 9 практични работни листа за самооценка и управление на академичния дискурс, лекционните и семинарните занятия (Приложение 1), както и задълбочен лингвистичен и дискурсен анализ на моделна лекция (Приложение 2), които подпомагат институционалната подготовка за академично преподаване на английски език.

НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ:

- **Академична комуникация и университетска педагогика.** Разработен е интердисциплинарен модел на академично преподаване и устна академична реч в медицината, съчетан с педагогически подходи и стратегии за професионално развитие на преподавателите. (*B_3; Г_7-5*)
- **Съпоставително езикознание и терминология.** Изследвани са предикативните прилагателни, междуезиковите трансформации и асиметрията между английски и български език, като са създадени двуезични тематични глосари и колокационни модели. (*Г_7-5; Г_7-2; Г_7-7; Г_7-9; Г_7-10; Г_7-13; доп-9*)
- **Корпусно-базиран жанров анализ:** Приложен е интегриран подход с корпусния софтуер (*WordSmith, AntConc, Sketch Engine* и др.) за анализ на медицинския дискурс и клиничната комуникация, извеждайки емпатията и пациент-ориентирания подход като ключов жанров елемент. (*Г_7-1; Г_7-8; Г_7-9; Г_7-10; Г_7-12; Г_7-15; Г_7-16; доп-2; доп-8; доп-10*)
- **Академично писане и езикова компетентност:** Изследвани са стилистичните особености, синтактичната компресия и езиковият трансфер в научните текстове на български автори, установявайки насоки за усъвършенстване на академичния стил. (*Г_7-2; Г_7-5; Г_7-12; доп-1; доп-3; доп-5; доп-6; доп-7*)
- **Методика на обучението по медицински английски:** Обоснована е комуникативна концепция, базирана на автентичен дискурс. Създадена е първата в България цялостна университетска поредица учебници за медицинските специалности, както и нови ресурси за дентална медицина, логопедия и клиника. (*Г_6-3; Г_7-1; Г_7-3; Г_7-4; Г_7-6; Г_7-9; Г_7-11; Г_7-14; Г_10_1; Г_10-2; E_21-1 до E_21-5; доп-4; доп-5*)
- **Оценяване на комуникативната компетентност:** Разработена е рамка за електронно изпитване, тестови банки по CEFR и е оценено приложението на изкуствения интелект в съпоставка с човешки задачи, съчетано с алтернативни форми за оценяване чрез портфолио. (*Г_6-1; Г_6-2; Г_6-4; Г_7-8*)
- **Участие в проекти:** Научно-приложният принос се доказва чрез участие в Националната програма „Млади учени и постдокторанти“ (терминологични бази данни), международния проект HELP2 (*Erasmus+*, носител на Европейски езиков

знак, 2022) и проекта MUVE-TEAM по Плана за възстановяване и устойчивост.
(Г_10-1, Г_10-2)

4. Значимост на приносите за науката и практиката.

Считам, че формулираните от доц. Илина Дойкова приноси могат да бъдат определени като значими както за науката, така и за практиката, като в същото време разкриват високия научен потенциал на кандидатката. Броят известни цитирания (общо 17) е явен индикатор за високата оценка за научната дейност на доц. Дойкова сред научните среди у нас и в чужбина. Изпълнени са количествените показатели на критериите за заемането на академичната длъжност „професор“.

5. Критични бележки и препоръки.

Нямам критични бележки към предоставените от кандидатката материали по процедурата. Всички документи са добре оформени и подкрепени с необходимия доказателствен материал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаването с представените по процедурата документи, считам че доц. Илина Дойкова, д. ф. покрива напълно изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“, определени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, както и в Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в Медицински университет – Варна. Отчитайки този факт, както и приложените научни трудове със съответните им приноси, намирам за основателно да предложа убедено на научното жури доц. Илина Цветанова Дойкова, д. ф. да заеме академичната длъжност „професор“ в професионално направление 2. Хуманитарни науки, 2.1. Филология, специалност „Английски език за медицински цели“.

Дата: 21.09.2026 г.

Гр. Варна

Член на научното жури

/Доц. Албена Добрева, д. ф./

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679